

УДК 636.087:598.261.2

Бабич Л.Ф., здобувач*

Житомирський національний агроекологічний університет

**РІСТ ТА РОЗВИТОК ПЕРЕПІЛОК ПРИ ВИКОРИСТАННІ
В РАЦІОНАХ МЕТАЛОХЕЛАТІВ**

Висвітлено питання впливу металохелатів на динаміку живої маси перепелів звичайних та валові прирости. Використання іонів металів Fe, Zn, Cu, Co у кількості 0,10 мл дозволяє додатково отримати – 11,6% живої маси.

З метою отримання високопоживних м'яса та яєць у багатьох країнах світу розводять перепелів. Ця птиця відрізняється високим рівнем яєчної продуктивності. За рік самка може знести до 300 яєць і більше. Таку високу продуктивність не можливо підтримати без балансування раціонів, особливо за мінеральним складом [2]. Серед мінеральних добавок в більшості використовують добавки природного характеру. В останні десятиріччя дослідники вивчають можливість використання в якості мінеральних добавок хелатні комплекси [3].

До цих пір для перепелів рекомендують норми, розроблені для курей та індиків. Часто, не враховуючи біологічні особливості перепелів. Основним є – висока інтенсивність росту, продуктивності та напруженість обмінних процесів [1]. Жива маса самок досягає 140-150 г, а самців біля 120-125 [2]. Це обумовлено головним чином, органами яйцеутворення (яєчники, яйце води, матка) і наявності в них фолікулів і яєць на різних етапах формування [3].

Природно, що продуктивні і господарські показники залежать від породи перепелів, умов їх годівлі та утримання. Цікаво, що у перепілок відсутній період ліньки [4]. За добу доросла перепілка споживає 18-30 г корму і на 10 яєць витрачається 0,3-0,9 кг комбікорму [5].

Матеріали та умови утримання. Господарський дослід на молодняку перепелів звичайних проводили на базі перепелиної ферми В.Г.Миколай (с. Іванівка, Житомирського району) за методом груп. Протягом вересня-2009 – лютого 2010 рр. продовжувався дослід. Основний період тривав 180 діб. Науковим матеріалом для досліду були перепеле у кількості 1000 голів, з яких створили 2 групи, по 500 голів. В кожній групі співвідношення самок до самців було 4/1. Утримання піддослідної птиці здійснювалося на підлозі (глибока підстилка). Площа на 10 голів становила 120 см². Фронт годівлі становив 2 см, напування 1 см. Параметри мікроклімату відповідали прийнятним зоотехнічним нормам для птиці. Температура складала 17-19⁰С, а вологість 72-74%. В годівлі піддослідних перепелів застосовували повно раціонний комбікорм для перепілок-несучок віком 4 тижні і старших.

В зрівняльний період досліду, який тривав 14 днів, перепілки обох груп отримували комбікорм однаковий за набором компонентів і за поживними речовинами (табл. 1).

*Науковий керівник - д.с.-г.н., професор Житомирського НАЕУ Бурлака В.А.

Таблиця 1. Схема господарського досліду

Група	Період досліду	
	зрівняльний період, 14 діб	основний період, 180 діб
1-контрольна	ОР*	ОР
2-дослідна	ОР	ОР + 0,10 мл металохелатів

Примітка: * - ОР – основний раціон.

Протягом всього досліду контролювали наступні показники:

- динаміку живої маси перепілок;
- споживання корму.

Живу масу перепілок визначали методом зважування птиці на вагах ВЛТК-500 на початку зрівняльного та основного періодів, та вкінці кожного місяця та досліду.

Статистичну обробку результатів проводили з використанням програмного забезпечення Word.

В основний період перепелам дослідної групи вводили з водою металохелати у кількості 0,10 мг.

Результати власних досліджень перепела обох груп споживали поживність якою наведено в таблиці 2.

Аналіз таблиці 2 свідчить про те, що в запропонованому комбікормі містилося сирого протеїну – 17%, сирій клітковини - 4,6%, обмінна енергія – 270 ккал у 100 г корму. Даний комбікорм містив 15 компонентів вітамінів та мікроелементів.

Розвиток молодняку перепелів піддослідних груп свідчить про позитивний вплив корму на динаміку їх живої маси. В момент початку основного періоду жива маса однієї голови складала 122,9-121,6 г.

Перепела за період досліду розвивалися добре і прибавлені у живій масі від 82,1 до 91,6 г у розрахунку на одну голову. Жива маса однієї голови у кінці основного періоду складала 205,1-214,5 г.

Таблиця 2. Поживність комбікорму

Показник якості	Вміст у рецепті, %	Показник якості	Вміст у рецепті, %
Вологість	11,8	Хлориди та натрій хлорид	0,345
Сирий протеїн	17,0	Сирий жир	6,3
Сира клітковина	4,6	Триптофан	0,21
Обмінна енергія, Ккал/100 г	270	Треонін	0,68
Метіонін + цистин	0,79	Лінолева кислота	1,51
Лізін	1,00	Натрій	0,1
Кальцій	4,5	Зола	5,43
Фосфор	1,5		

Однак, найкраще розвивалися і росли перепели дослідної групи, де в раціон додатково вводили металохелати у кількості 0,10 мл в розрахунку на 1 кг живої маси на добу.

Так приріст живої маси перепелів у 2-й дослідній групі був вищим на 11,6% від контролю.

Література

1. Агеев В.Н., Егоров Н.Е., Околелова Т.Н. Справочник по кормлению птицы. - М.: Агропромиздат, 1987. - 182 с.
  2. Бондаренко С.П. Полная энциклопедия птицевода. - М.: Издательство АСТ, 2002. - 448 с.
  3. Бондаренко С.П. Содержание перепелов. - М.: ООО «Издательство АСТ». - 2002. - 95 с.
  4. Бурлака В.А., Кривий М.М., Шевчук В.Ф. та ін. Годівля екзотичних тварин: Навчальний посібник. Під загал. ред. д.с.-г.н., проф. В.А. Бурлаки. Житомир: Рута, 2007. - С. 100-101.
  5. James Finger. A. Guide to the theory and practice of ostrich incubation. - Australia, Victoria: Published by Bellsouth PTVLTD, 1994.- 68 p.
-
-

Summary

Growth and development of quails with application of metalchelates in the rations / Babych L.F.

In the given article the problem of influence of metalchelates on the dynamics of live weight of quails and gross weight gains is highlighted. Application of the ions of Fe, Zn, Cu, Co in the amount of 0,1 ml allows additional obtaining – 11,6% of live weight.